

EPAM BÜLTENİ

İstinye Üniversitesi Ekonomi ve Politika Araştırmaları Merkezi

Güncel Ekonomik Gelişmeler ve Bireysel Finans Yönetiminin Önemi

Doç. Dr. Ayfer Ustabaş

2024 yılının altıncı EPAM bültenine hoş geldiniz. Bültenimizin bu bölümünü, güncel ekonomik gelişmeler doğrultusunda bireysel olarak finansal durumumuzu etkin bir şekilde nasıl yönetebileceğimizi tartıştığımız etkinliğimize ayırdık. Bültenimizin ikinci bölümünde ise içinde bulunduğumuz 2-8 Kasım Lösemili Çocuklar Haftası vesilesiyle Ekonomi bölümü öğrencilerinin liderliğinde LÖSEV Fayda öğrenci kulübünün kurulması ve diğer bir dizi etkinlik yer aldı.

5 Kasım 2024 Salı günü EPAM olarak Ekonomi bölümü ile ortaklaşa "Güncel Ekonomik Gelişmeler ve Bireysel Finans Yönetiminin Önemi" konulu bir etkinlik düzenledik. Etkinliğimizin konusu Ata Portföy Yönetimi CEO'su Mehmet Gerz oldu. Etkinlikte, bireysel finans yönetiminin önemi, finansal okuryazarlık ve yatırım konularının yanı sıra bilimsel öğrenme metotları ve zaman yönetimi gibi konuların üzerinde de duruldu. Etkinliğe ekonomi bölümü öğretim üyeleri ve öğrencilerinin yanı sıra diğer bölümlerden de öğretim üyelerimiz ve öğrencilerimiz katıldılar. Etkinlikte yapılan sunumdan öne çıkan bölümler bültenimizde sunulmaktadır. İyi okumalar diliyoruz.

GÜNCEL EKONOMİK GELİŞMELER VE BİREYSEL FINANS YÖNETİMİNİN ÖNEMİ

Ekonomi ve Politika Araştırmaları Merkezi Müdürlüğü (EPAM) ve Ekonomi Bölümü tarafından düzenlenen etkinliğe davetlisiniz.

Moderatör:
Doç. Dr. Ayfer Ustabaş
İSÜ EPAM Müdürü

Konuşmacılar:
Mehmet Gerz
Ata Portföy Yönetimi CEO/CIO

EPAM EKONOMİ VE POLİTİKA
ARAŞTIRMALARI MERKEZİ
İSTİNYE ÜNİVERSİTESİ

05.11.2024
10:00

Vadi H Yerleşke
V-318 No'lu Derslik

İSÜ İSTİNYE
ÜNİVERSİTESİ
İSTANBUL

Budget

"Ayağını yorganına göre uzat." – Türk Atasözü

- Be aware of Income – Expense balance:
 - Budget surplus (+): Investment/Debt Repayment
 - Budget deficit (-): Debt and bankruptcy
- Recurring income (salary) and expenses (rent, food, phone bills) are much more important than one-off income and expenses.
- 50/30/20 Rule = Needs / Wants / Saving & Debt repayment
- Beware the difference between **needs** and **wants**!

Credit Cards and Loans

"Elden gelen öğün olmaz; o da vaktinde bulunmaz." – Türk Atasözü

03

- General Purpose Loan Monthly Rate: %4,34 (Simple Annual Rate: %52,08)
 - Total Annual Cost Rate (Loan Allocation fee + Insurance etc): %64,25
- Credit Card Monthly Interest Rates and Fees
 - Shopping Interest Rate: %4,25
 - Overdue Interest Rate: %4,35
 - Cash Advance Interest Rate: %5,00 (+Cash Advance Fee: %1)
 - Annual Membership Fee: (500 – 800 TL per year!)
- Minimum payment: 20% for card limit < 25.000 TL; 40% for > 25.000 TL
- Behavioral Tip: Beware! Although very convenient, credit card usage may lead to over-spending compared to cash usage!

Saving and Investment

"Thoughtful, deliberate focus on asset allocation dominates the agenda of long-term investors." – David Swensen (Yale Endowment)

04

- Open an investment account when 18; and buy mutual funds and stocks to learn how to invest.
- For long term saving and investing, pension account (BES) is a good start.
- Investing is a long-term activity (longer than 6-12 months), do not confuse it with trading!
- In investing, asset allocation is more important than security selection.

Financial Assets: Risk/Return

05

- **Low Risk/Return:** Bank deposit, Money market fund, Short-term bonds.
- **Medium Risk/Return:** Gold, Eurobond, Balanced and variable funds
- **High Risk/Return riskli:** Stocks, stocks funds, hedge funds, foreign stocks and bonds, commodities
- **Very High Risk/return:** Crypto currencies, FX trading, trading on margin, leveraged instruments such as futures and options.
- As a general rule; the higher the risk, the higher the corresponding return. For example, stock provide higher return than bonds in the long run.
- Diversifying risk through putting "eggs into different baskets" is the key.

Stocks and Stock Market

"The principles of equity ownership and diversification underlie asset allocation deliberations of serious long-term investors." – David Swensen (Yale Endowment)

06

- Stocks (equity) are the most important asset class in a long term portfolio
- Stocks are volatile (risky) in the short term, but offer superior returns in the long term
- Short term trading is for fun; not for investing!
- A diversified portfolio should have around 4-10 stocks
- Market timing is useless; try to buy when markets and stocks are cheap, and buy gradually.
- Focus on companies that you know to be growing profitably, and have superior products/services and good/honest management/owners.

Behavioral Finance: Economy/Finance + Psychology

"Investors are 'normal', not rational." – Meir Statman (Santa Clara Univ.)

07

- **Over-confidence**
 - Investing in a limited numbers of stocks (less than 4)
 - Trading with margin loans
 - Market-timing
- **Loss aversion**
 - Fearing from stocks
 - To be overly impacted by pessimistic analyses and forecasts
- **Representativeness**
 - Using technical analysis to seek trends in stock and markets
 - Assuming the continuation of past performance
 - Over analyses of politics and macro economy
 - To focus on short term account balance and individual stocks rather than the whole

Retirement

"Tüm başarılı girişimlerde olduğu gibi, iyi bir emekliliğin temeli planlamaktadır." – Earl Nightingale

08

- Social security retirement (SGK: SSK, Emeklilik Sandığı ve Bağkur) salaries may be low due to political mismanagement, but it is very important!
- Private pension system (BES) has reached 9,3 million accounts in 21 years with total funds of TL 1 trn (\$30 bn or 2.7% of GDP)
 - Minimum retirement age: 56 (can continue beyond)
 - State contribution: 30% of personal contribution upto minimum wage! (In 2024, TL 20.002x30% = 6.000 TL/month; 72.000 TL/year)
- Auto-enrollment (OKS) was introduced for workers below the age of 45. Opt-out has been 75% (!) due to lack of trust and no company matching! OKS will be reformed to become complementary retirement system (TES).

Doç. Dr. Çiğdem Gürsoy

Lösev Fayda Kulüpleri Lösemili çocuklar adına üniversitelerde oluşturulan bir dayanışma ve farkındalık yaratma hareketidir. İstinye Üniversitesi Ekonomi Bölümü öğrencileri 2-8 Kasım Lösemili Çocuklar Haftası'na denk gelecek şekilde 1 Kasım 2024 itibariyle Lösev Fayda kulübünü kurarak Lösev ailesinin bir parçası olmuştur. Dr. Üstün Ezer tarafından 1998'de kurulan LÖSEV Lösemili Çocuklar Sağlık ve Eğitim Vakfı bugüne kadar Türkiye'nin pek çok yerinde faaliyet göstererek lösemili çocuklara hizmet vermektedir. Okul, çocuk köyü, çocuk kenti, hastane (LÖSANTE), yaz/kış kamp hizmetleri vermekte olan vakıf en son 2 Kasım 2024'te Bursa'da Lösemili Çocuklar Bilim ve Doğa Köy Enstitüsü'nü kurmuştur. Bahsi geçen tüm alanlarda hasta çocukların yanı sıra ailelere de hizmet verilmektedir. Tedavisi gerçekleşen çocukların eğitimlerinin aksamaması için açılan okullar hayata tutunabilmeleri için oldukça önemlidir. Ayrıca tedavileri evlerinde devam eden çocuklara gıda desteği (2023'te 93.199 aile) verilmektedir. Yakın gelecekte üniversitesi de açılacak vakfın ıspanak adında dergisi bulunmaktadır. Birçok alanda ailelere destek olan Lösev'in 2023 raporundaki bazı projeleri:

Lösemiyle Yolculuk: Yeni tanı almış çocukların anne ve babalarına doktor, psikolog ve diyetisyen eşliğinde hastalığın ne olduğu, hastalık sürecinde nasıl beslenilmesi gerektiği, hijyeninin nasıl sağlanması gerektiği, hasta çocuğa bu dönemde nasıl davranılması gerektiği hakkında yapılan bilgilendirme seminerleri 2023 yılında 2897 aileye ulaşmıştır.

Hayat Bağları: Yetişkin kanser hastalarını rehabilite etmeye yönelik uygulanan bu projede kanser hastalarının hayata tutunmaları, moral bulmaları ve sosyalleşmeleri amaçlanmıştır. 2023'te 2616 kişi faydalanmıştır.

Annemin de Yüzü Gülüyor: 2023'te 248 anne el sanatları öğrenmiştir.

Fedakâr Babalar: lösemi ve/veya kanser tanısını yeni almış, tedavisi devam eden ve/veya tedavisi bitmiş çocukların babaları ile 377 eğitim/etkinlik gerçekleştirilmiş olup, bu eğitim ve etkinliklere 1936 baba katılmıştır.

Lösev Gençlik: 16-24 yaş arası hasta gençlere moral ve motivasyon kapsamında etkinliklerin planlandığı bu projede 2023 yılı içerisinde online/yüz yüze 333 eğitim, 393 etkinlik düzenlenmiş olup, bu eğitim ve etkinliklere 5957 genç katılmıştır.

Canım Kardeşim Ders Evi: ilkokul, ortaokul ve lise seviyesindeki 4.689 çocuk yüz yüze ve online gerçekleşen etüt eğitimlerinden faydalanmış, desteğe ihtiyaç duydukları dersler kapsamında ek ders saatleri planlanarak eksik kaldıkları noktalar tamamlanmış ve eğitimlerine katkı sağlanmıştır. Moral ve motivasyon kapsamında, yaz okulu ve ara dönem içerisinde düzenlenen etkinliklere de tüm çocukların katılımı sağlanmıştır.

